

KIRJAUKSENTIE-SAKONKATU -LIITTYMÄ

Asemakaavan muutos 11:65

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA (OAS)

Kuva 1. Viistoilmakuva Kirjauksentien–Sakonkadun risteyksestä ja sitä ympäröivistä alueista keväällä 2023. Kuva: Kimmo Haapanen / Riihimäen kaupunki

ALOITE

Kaupunginhallitus on päättänyt Kirjauksentien ja Sakonkadun liittymän asemakaavan muutokseen ryhtymisestä kaavoituskatsaus ja -ohjelma 2025:n hyväksymisen yhteydessä 24.2.2025 § 40. Asemakaavan muutos on vuoden 2025 kaavoitusohjelmassa kohdetunnuksella A5.

Asemakaava laaditaan kaupungin omana työnä.

SUUNNITTELUALUE

Kaava-alue sijaitsee pääosin Hirsimäen kaupunginosassa, tarkemmin kohdassa, jossa kolme kaupunginosaa Hirsimäki, Harjukylä ja Koivistonmäki rajautuvat. Kaava-alue sijaitsee Riihimäen rautatieasemasta noin puolitoista kilometriä länteen. Risteys- ja katualuetta ympäröivällä alueella on pientaloja, koulurakennuksia sekä Sakon tehdasalue, joka on maakunnallisesti merkittävää kulttuuriympäristöä.

Kuva 2. Kaavamuutosalueen likimääräinen sijainti on merkitty opaskarttaan mustalla ympyrällä.

TAVOITE

Asemakaavan muutoksen tavoitteena on mahdollistaa nykyisen valo-ohjatun nelihaaraliittymän muuttaminen kiertoliittymäksi laajentamalla katualuetta. Kaavan myötä on tarkoitus muuttaa osa nykyistä AO-korttelia ja osa nykyistä VP-aluetta kaduksi.

Kirjauksentien–Sakonkadun valo-ohjatun risteysmuutoksen muuttaminen kiertoliittymäksi on yksi Riihimäen keskustan ja sisääntuloteiden liikennejärjestelmäsuunnitelman 2040 mukaisista kehittämistoimenpiteistä. Kehittämistoimenpiteen tavoitteena on raskaan liikenteen ohjaaminen pois keskustasta sekä liittymän liikenteen välityskyvyn parantaminen.

Asemakaavamuutoksessa huomioidaan kaupunkiympäristön laadun varmistaminen. Yleisten alueiden osalta suunnittelu, kuten liikenne- ja meluntorjunnan suunnittelu, tarkentuvat asemakaavamuutoksen yhteydessä.

LÄHTÖTIEDOT

Aluetta koskevat seuraavat voimassa olevat kaavat ja suunnitelmat:

Kanta-Hämeen maakuntakaava

Kanta-Hämeen maakuntakaava 2040 on 12.9.2019 kuulutettu tulemaan voimaan maankäyttö- ja rakennuslain 201 §:n mukaisesti ennen kuin se on saanut lainvoiman. Maakuntakaava 2040 sai lainvoiman 21.10.2021.

Suunnittelualue on maakuntakaavassa 2040 osoitettu merkinnällä YT, merkittävä yhdystie tai katu.

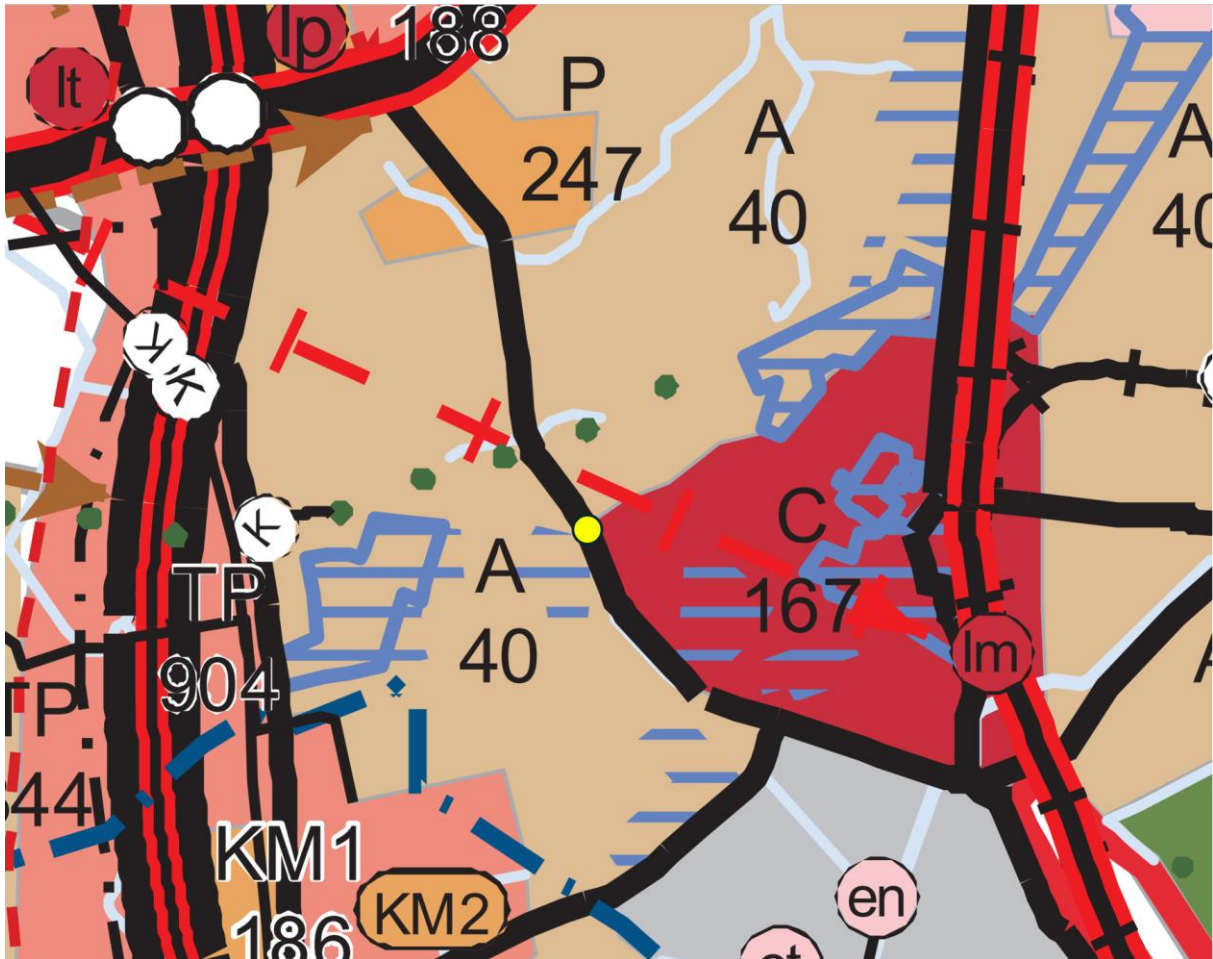
Suunnittelualueen pohjois-, länsi-, ja eteläpuoli on osoitettu merkinnällä A, taajamatoimintojen alue, jolla osoitetaan asumisen, kaupan ja muiden palvelujen, työpaikkojen sekä muiden taajamatoimintojen rakentamisalueet liikenne- ja viheralueineen.

Suunnittelualueen itäinen puoli on osoitettu merkinnällä C, keskustatoimintojen alue, jolla pyritään luomaan edellytyksiä eläville ja palveluvarustukseltaan monipuolisille keskustatoimintojen alueille.

Suunnittelualueen pohjoispuolella luoteis-kaakkoissuuntaisesti kulkee ratayhteystarpeen merkintä, joka osoittaa uuden ratayhteyden (Forssa–Riihimäki) tarvetta ja uuden ratayhteyden toteuttamissuuntaa.

Lisäksi suunnittelualueen lounaispuolella on Sakon tehdasalue, joka on osoitettu merkinnällä MRKY, maakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö.

Lisätietoa maankuntakaavasta: www.hameenliitto.fi

Kuva 3. Ote Kanta-Hämeen maakuntakaava 2040 -kaavakartasta. Suunnittelualueen likimääräinen sijainti on merkitty kartalle kirkkaankeltaisella pisteellä. (Kuva: hameenliitto.fi)

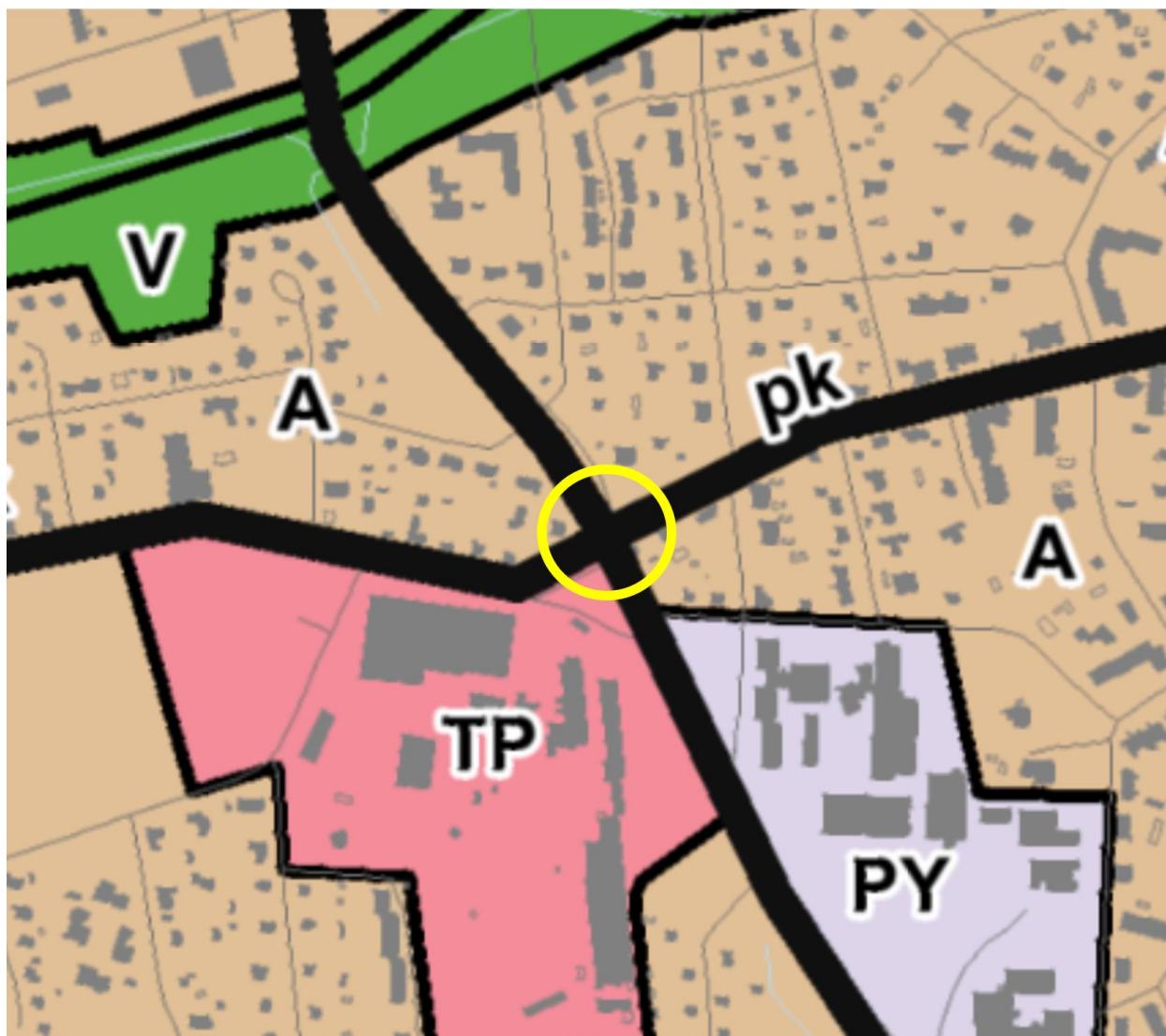
Yleiskaava

Yleiskaava 2035

Riihimäen oikeusvaikutteinen yleiskaava 2035 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 29.5.2017. Yleiskaava sai lainvoiman 20.8.2017.

Suunnittelualue sijoittuu yleiskaavassa 2035 alueelle, jossa risteävät tiet ovat osoitettu merkinnällä seututie/pääkatu (pk). Risteystä ympäröivät lounaassa työpaikka-alue (TP) ja muilla suunnilla asuminen alueet (A). Hieman etäämpänä risteyksestä kaakkoon on osoitettu julkisten palvelujen ja hallinnon alue (PY).

Lisätietoa yleiskaavasta: www.riihimaki.fi/kaavoitus

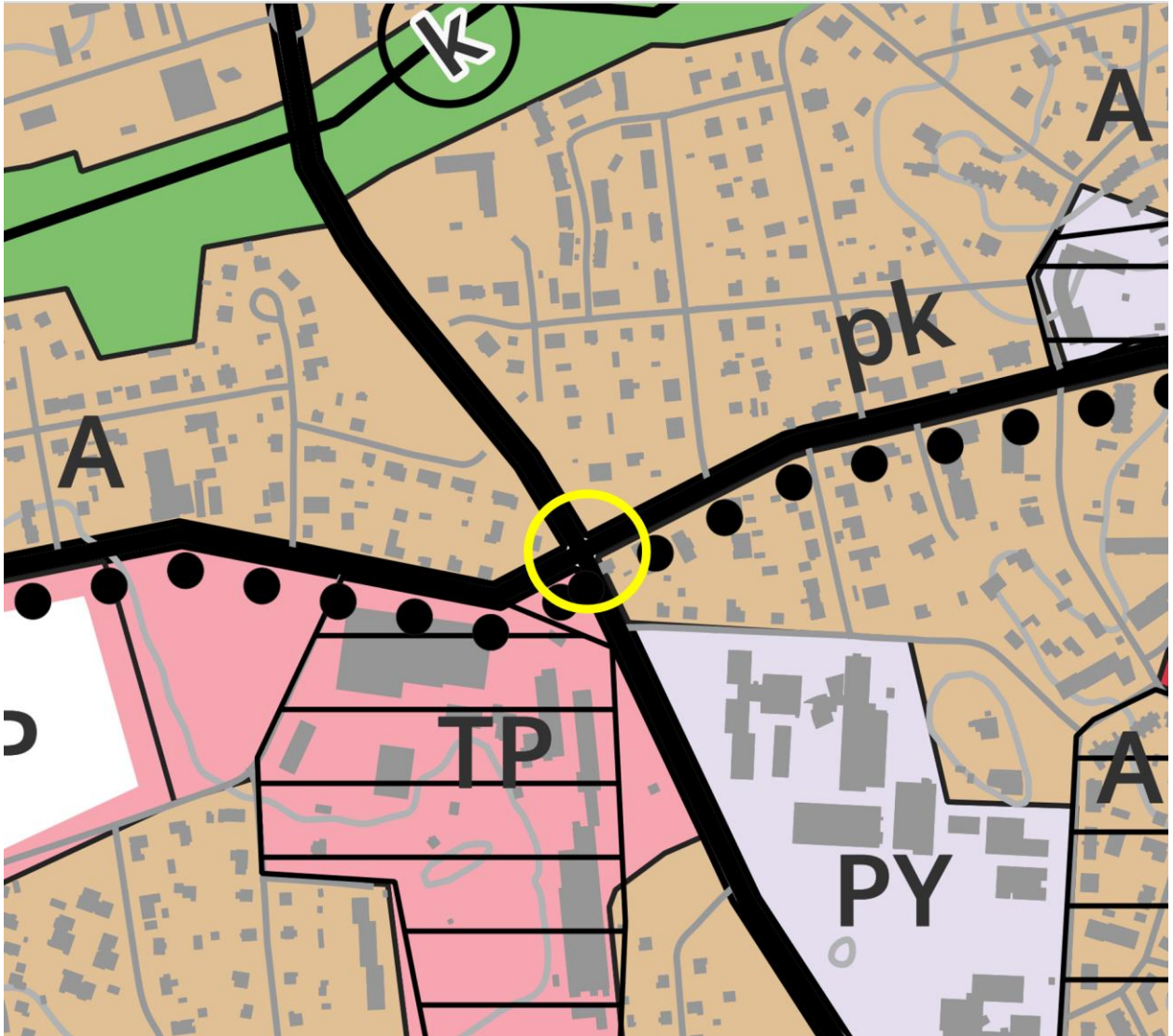

Kuva 4. Ote Riihimäen yleiskaava 2035 -kaavakartasta. Suunnittelualueen likimääräinen sijainti on merkitty kartalle keltaisella.

Yleiskaava 2050

Riihimäen yleiskaava 2050 on tullut vireille 27.11.2022. Yleiskaava 2050 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 26.5.2025. Kaavan hyväksymispäätöksestä on valitettu hallinto-oikeuteen, eikä se siten ole vielä lainvoimainen.

Riihimäen yleiskaavassa 2050 suunnittelualueelle ei ole osoitettu merkittäviä muutoksia verrattuna yleiskaavaan 2035. Erona yleiskaavaan 2035 Lasitehtaantie–Kalevankatu on seututien/pääkadun merkinnän lisäksi osoitettu pyöräilyn valtakunnalliseksi/seudulliseksi pääreitiksi. Lisäksi erona yleiskaavaan 2035 osa risteyksestä lounaaseen sijoittuvan työpaikka-alueesta (TP) on merkitty maakunnalliseksi arvokkaaksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi.

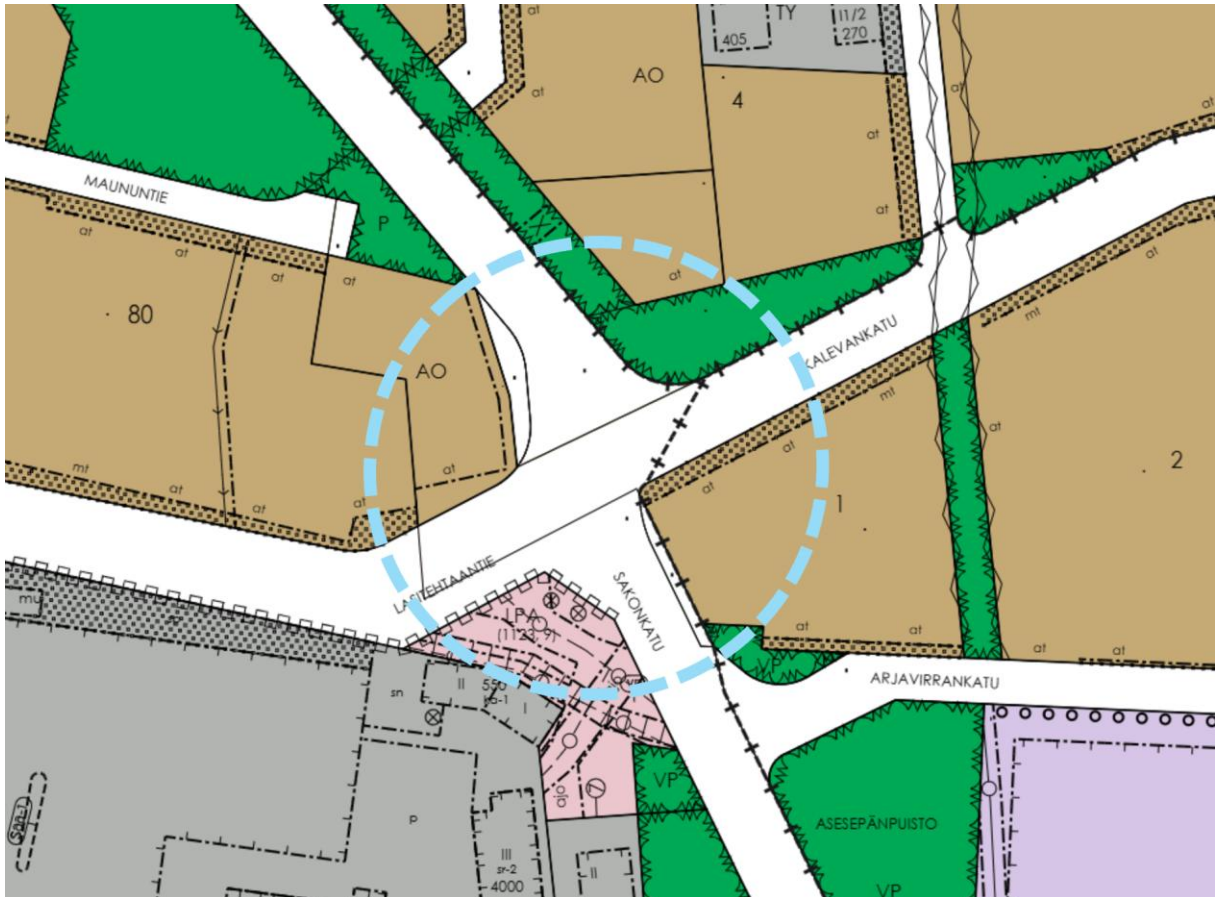
Kuva 5. Ote Riihimäen yleiskaava 2050 -kaavakartasta. Suunnittelualueen likimääräinen sijainti on merkitty kartalle keltaisella.

Asemakaava

Alueella on voimassa viisi asemakaavaa:

- 694 11:62 (tullut lainvoimaiseksi 19.11.2017)
- 694 14:1 (tullut lainvoimaiseksi 29.9.1953)
- 694 14:2 (tullut lainvoimaiseksi 26.2.1969)
- 694 1:20 (tullut lainvoimaiseksi 28.8.1961)
- ja
- 694 11:52 (tullut lainvoimaiseksi 12.5.1997)

Voimassaolevassa asemakaavassa (ajantasa-asekaavassa) suunnittelualue käsittää katualuetta, erillispientalojen korttelialuetta (AO) sekä puistoa (VP).

Kuva 6. Ote ajantasa-asemakaavasta. Kaava-alue on merkitty likimääräisesti vaaleansinisellä katkovivalla. Kaava-alue sisältää alustavasti osia katu- ja puistoalueista sekä tontteja 694-11-80-7 ja 694-3-1-1. Kaava-alueen rajausta tarkennetaan suunnittelun edetessä.

Maanomistus

Suunnittelualueen katu- ja puistoalueet sekä liittymän kaakkoispuolella olevan tontin omistaa kaupunki, muilta osin suunnittelualue on yksityisessä omistuksessa.

SELVITYSTIEDOT

Koko kaupunkia koskevat selvitykset:

- Riihimäen rakennetut kulttuuriympäristöt, Riihimäen kaupunki, 2020
- Kanta-Hämeen maakunnallisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt, 2019
- Riihimäen keskustan ja sisääntuloteiden liikennejärjestelmäsuunnitelma 2040
- Riihimäen kävelyn ja pyöräilyn tavoiteverkko 2050
- Riihimäen hulevesiohjelma, 2022
- Riihimäen meluselvitys 2019, Ramboll Finland Oy

Lisäksi läheisen Sakon alueen suhteen on tehty seuraavat selvitykset:

- Hulevesitarkastelu, asemakaavan muutos, A-Insinöörit Suunnittelu Oy, 2017
- Hulevesiselvitys, asemakaavan muutos, A-Insinöörit Suunnittelu Oy, 2013
- Sako Oy:n ilmapäästö- ja meluselvitys, Symo Oy, 2012
- Liikenneselvitys, asemakaavan muutos, A-insinöörit Suunnittelu Oy, 2014

- Maaperän ja pohjaveden pilaantuneisuustutkimus Riihimäen asetehtaan alueella, Pöyry, 2013
- Ympäristömeluselvitys, Promethor, 2013
- Ajoyhteyden liikennemeluselvitys, asemakaavan muutos, A-insinöörit Suunnittelu Oy, 2016
- Kaupunkikuvallinen tarkastelu, asemakaavan muutos, A-insinöörit Suunnittelu Oy, 2016
- Kerrosala Sakon tehdasalueella, A-Insinöörit Suunnittelu Oy, 2016

Asemakaavatyön aikana laaditaan seuraavat selvitykset:

- Meluselvitys
- Kiertoliittymän alustavat yleissuunnitelmat

Kaavatyötä koskevien selvitysten antamat lähtökohdat esitetään tarkemmin kaavaselostuksessa.

OSALLISTUMINEN JA VUOROVAIKUTUS

Osalliset (AKL 62 §)

Osallisia ovat alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa. Lisäksi osallisia ovat viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

Tämän kaavatyön osallisia ovat:

- Alueen maanomistajat
- Muut vaikutusalueen kiinteistöjen omistajat, asukkaat ja yritykset
- Riihimäen kaupungin vastualueet:
 - ympäristönsuojelu
 - rakennusvalvonta
 - Etelä-Hämeen ympäristöterveys
 - suunnittelu ja toiminnanohjaus
- Riihimäen vesi, vesihuoltojohtaja
- Caruna Oy
- Elisa Oyj
- TeliaSonera Finland Oyj
- Riihimäen Kaukolämpö Oy
- Kanta-Hämeen pelastuslaitos
- Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
- Kanta-Hämeen alueellinen vastuumuseo (Hämeenlinnan kaupunginmuseo)
- Muut yhdistykset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään

Osallistuminen ja vuorovaikutuksen järjestäminen

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on nähtävillä koko kaavoitustyön ajan kaupungin verkkosivuilla osoitteessa www.riihimaki.fi/kaavoitus. Suunnitelmaa täydennetään tarvittaessa työn aikana. Osallistumismahdollisuudet kaavoituksen eri vaiheissa on esitetty tämän osallistumis- ja arviointisuunnitelman liitteessä (liite 1). Kaavatyön aikana saatu palaute kirjataan kaavaselostukseen, jossa myös kerrotaan, miten palaute on otettu huomioon kaavoituksessa.

Viranomaisyhteistyö

Viranomaisyhteistyö järjestetään erikseen. Viranomaiset on lueteltu kohdassa osalliset.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma toimitetaan Hämeen ELY-keskukselle ja Hämeenlinnan kaupunginmuseolle tiedoksi.

Kaavan luonnosvaiheen valmistelumateriaalista sekä kaavaehdotuksesta pyydetään tarvittavat viranomaislausunnot.

KAAVOITUKSEN ETENEMINEN JA AIKATAULU

Aikataulu on esitetty tämän osallistumis- ja arviointisuunnitelman lopussa (liite 1).

KAAVAN VAIKUTUSTEN ARVIOINTI (AKL 9 §, MRA 1 §)

Kaavan tulee perustua riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvittävä suunnitelman toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitysten perusteella on voitava arvioida suunnitelman toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset.

Asemakaavan vaikutukset arvioidaan lähtötietojen pohjalta asiantuntijatyönä. Vaikutusten arvioinnissa hyödynnetään myös osallisten mielipiteitä ja kommentteja. Vaikutusten arviointi esitetään kaavaselostuksessa. Selostuksessa arvioidaan kaavaratkaisun vaikutuksia:

- yhdyskuntarakenteeseen
- kaupunkikuvaan
- rakennettuun kulttuuriympäristöön
- liikenteeseen
- pinta- ja pohjavesiin
- ilmastoon
- virkistykseen
- terveyteen ja viihtyvyyteen
- asumiseen, lapsiin
- tekniseen huoltoon
- kunnallistalouteen
- työpaikkoihin, elinkeinotoimintaan, yrityksiin

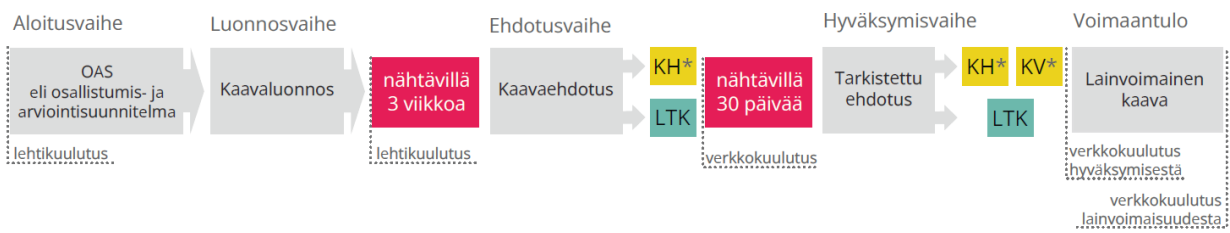
PROSESSI

Kiertoliittymäksi muuttaminen vaatii nykyisen nelihaaraliittymän ympäriltä tilaa, ja näin ollen kaavamuutoksessa VP- ja AO-alueeksi kaavoitettuja alueita tarvitsee muuttaa katualueeksi. Sen vuoksi asemakaavan muutoksella on vähäistä suurempia vaikutuksia (ei-vähäinen kaavamuutos).

Riihimäen kaupungin hallintosäännön (voimassa 1.6 2025 alkaen) mukaan elinvoimalautakunta päättää asemakaavan hyväksymisestä koskien asemakaavoja, kun kysymyksessä olevan asemakaavan kokonaiskerrosalan määrä on pienempi tai yhtä suuri kuin 3 000 m² ja mikäli kysymyksessä olevan kokonaiskerrosalan muutos on pienempi tai yhtä suuri kuin 3 000 m². Näin ollen asemakaava valmistellaan elinvoimalautakunnan päätettäväksi.

Asemakaavatyö etenee alla kuvatun prosessin mukaisesti.

VAIKUTUKSELTAAN EI-VÄHÄISET ASEMAKAAVAT JA ASEMAKAAVAN MUUTOKSET

Kuva 7. Vaikutukseltaan ei-vähäisen asemakaavan tai asemakaavan muutoksen eteneminen Riihimäellä. Kirjauksentie–Sakonkatu -liittymän kaavaehdotuksen hyväksymisestä päättää elinvoimalautakunta.

ASEMAKAAVAN LAATIJA

Riihimäen kaupunki

Elinvoiman toimialue / Kaavoituksen vastuualue
PL 125, 11101 Riihimäki
(käyntiosoite: Eteläinen asemakatu 4, 3. kerros)

kaavoitusarkkitehti Aino Nissinen
sähköposti: aino.nissinen@riihimaki.fi

kaavoituspäällikkö Niina Matkala
sähköposti: niina.matkala@riihimaki.fi

Tietoa kaavoituksesta ja kaavoituskatsaus
www.riihimaki.fi/kaavoitus

KAAVOITUKSEN ETENEMINEN JA AIKATAULU

Tavoitteellinen aikataulu, mikäli asemakaavanmuutoksesta ei jätetä muistutuksia tai valiteta, on esitetty seuraavana (kuukausi/vuosi).

10-12/2025	Aloitusvaihe Kaavan vireilletulosta ja osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville tulosta ilmoitetaan lehti-kuulutuksella Aamupostissa ja verkkokuulutuksella kaupungin verkkosivuilla. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on nähtävillä koko kaavatyön ajan kaavoituksen verkkosivuilla: www.riihimaki.fi/kaavoitus
1-2/2026	Luonnosvaihe Luonnosvaiheessa laaditaan idealuonnoksia, selvityksiä ja arvioidaan luonnoksen tai luonnosvaihtoehtojen vaikutuksia. Lisäksi käydään neuvotteluja osallisten kanssa. Luonnosvaiheessa järjestetään osallisten ennakkokuuleminen asettamalla luonnosaineisto nähtäville kolmeksi viikoksi. Luonnosvaiheen materiaalit ovat nähtävillä kaupungin verkkosivuilla (www.riihimaki.fi/kaavoitus) sekä Virastokeskus Veturissa (Eteläinen Asemakatu 4). Nähtävillä olosta kuulutetaan Aamupostissa sekä kaupungin verkkosivuilla. Kaava-alueeseen kuuluvien kiinteistöjen ja kaava-alueeseen rajautuvien kiinteistöjen omistajia tiedotetaan luonnoksen nähtävilläolosta kirjeitse. Luonnosvaiheessa järjestetään yleisötilaisuus tai vaihtoehtoisesti kaavoittaja on tavattavissa ennalta tiedotettuna ajankohtana. <u>Osallistuminen</u> Osalliset voivat lausua kaavaluonnoksesta mielipiteensä kirjallisesti tai suullisesti. Mielipide osoitetaan kaavoitukselle ja sen voi toimittaa kirjaamoon (Eteläinen Asemakatu 2, PL 125, 11101 Riihimäki tai kirjaamo@riihimaki.fi). Tarvittavilta viranomaisilta ja yhteisöiltä pyydetään lausunnot. Annetut mielipiteet ja lausunnot voidaan julkaista kaupungin verkkosivuilla.
3-4/2026	Ehdotusvaihe Ehdotusvaiheessa laaditaan kaavaehdotus kaavaluonnoksen pohjalta. Suunnittelussa huomioidaan ennakkokuulemisessa esitetyt lausunnot ja mielipiteet. Kaavaehdotus esitellään elinvoimalautakunnalle, jonka päätöksellä se asetetaan nähtäville 30 vuorokaudeksi kaupungin verkkosivuilla sekä Virastokeskus Veturiin (Eteläinen Asemakatu 4). Nähtävillä olosta kuulutetaan vain kaupungin verkkosivuilla. Nähtävillä olon jälkeen kaavan laatija valmistelee vastineet lausuntoihin ja mahdollisiin muistutuksiin. Jos muistutukset eivät aiheuta ehdotukseen olennaisia muutoksia, kaava etenee vastineineen hyväksymisvaiheeseen. Muussa tapauksessa elinvoimalautakunta asettaa muutetun kaavaehdotuksen uudelleen nähtäville. <u>Osallistuminen</u> Osalliset voivat jättää kaavaehdotuksesta kirjallisen muistutuksen nähtävillä olon aikana. Muistutus osoitetaan elinvoimalautakunnalle sen voi toimittaa kirjaamoon (Eteläinen Asemakatu 2, PL 125, 11101 Riihimäki tai kirjaamo@riihimaki.fi). Tarvittavilta viranomaisilta ja yhteisöiltä pyydetään lausunnot. Annetut muistutukset ja lausunnot voidaan julkaista kaupungin verkkosivuilla.
5-6/2026	Hyväksymisvaihe Elinvoimalautakunta käsittelee tarkistetun kaavaehdotuksen, lausunnot ja mahdolliset muistutukset vastineineen. Elinvoimalautakunta päättää kaavan hyväksymisestä. Hyväksymispäätöksestä lähetetään tieto niille muistutuksen tehneille ja viranomaisille, jotka ovat pyytäneet ilmoitusta ja jättäneet yhteystietonsa. <u>Osallistuminen</u> Osalliset ja kunnan jäsenet voivat valittaa elinvoimalautakunnan kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen 30 päivän valitusajana. Hallinto-oikeuden päätöksestä on mahdollisuus valittaa edelleen korkeimpaan hallinto-oikeuteen.
7-8/2026	Voimaantulo Kaava saa lainvoiman noin 1,5–2 kuukauden kuluttua elinvoimalautakunnan päätöksestä, mikäli kaavasta ei ole valitettu.